

20130010005

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

Врз основа на член 59 став (3) алинеја 4 од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр. 157/10, 53/11 и 1/12), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ПОСЕБНИ БАРАЊА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЕРАМИЧКИТЕ ПРОИЗВОДИ ШТО ДОАЃААТ ВО КОНТАКТ СО ХРАНАТА (*)

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат посебните барања за безбедност за керамичките производи како специфична група на материјали што доаѓаат во контакт со храната.

Член 2

Одредбите на овој правилник се применуваат на можната миграција на олово и кадмиум од керамичките производи кои во својата финална состојба се наменети да дојдат во контакт со храната, или кои се во контакт со храна и се наменети за таа цел.

Член 3

(1) Поимите дефинирани во Законот за безбедност на храна и Правилникот за општи барања за материјалите и производите што доаѓаат во контакт со храната се применуваат и во овој правилник.

(2) „Керамички производи“ се производи произведени од мешавина на неорганички материји со главно висока содржина на глина или силикати на која може да и се додадени мали количества органички материјали. На овие производи прво им се дава форма, а на таков начин добиената форма е перманентно фиксирана со печење. Тие може да се глазирани, емајлирани и/или декорирани.

Член 4

(1) Количествата на олово и кадмиум испуштени од керамичките производи не треба да ги надминуваат границите пропишани во овој член.

(2) Количествата на олово и кадмиум кои мигрираат од керамичките производи во храната се определуваат со тестирање, според основни правила утврдени во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник, со користење на методот на анализа опишан во Прилог 2, кој е составен дел на овој правилник.

(3) Кога керамичкиот производ се состои од сад со керамички капак, границата на мигрираното количество олово и/или кадмиум која не треба да се надмине е онаа која се применува за целокупниот сад. Миграцијата на олово и/или кадмиум се изразува во следните единици: mg/dm² или mg/l. Садот и внатрешната површина на капакот се тестираат одделно и под исти услови. Количеството на мигрираното олово и/или кадмиум се определува со збирот на добиените вредности на олово и/или на кадмиум кои понатаму се пресметуваат само во однос на површината или на волуменот на садот.

(*) Со овој правилник се врши усогласување со Директивата на Советот 84/500/ЕЕЗ од 15 октомври 1984 година за приближување на законите на земјите- членки за керамички артикли наменети да дојдат во допир со храна дополнета со Директивата 2005/31/ЕЗ на Комисијата од 29 април 2005 година за изменување на Директива 84/500/ЕЕЗ на Советот во однос на изјава за усогласеност и критериуми за изведба на аналитички метод за керамички производи наменети за контакт со храна

(4) Се смета дека еден керамички производ ги задоволува барањата за безбедност доколку количествата на олово и/или кадмиум испуштени за време на тестот што се спроведуваат според основните правила утврдени во Прилог 1 од овој правилник, не ги надминуваат следните граници:

	Pb	Cd
— Категорија 1: Производи кои не можат да се полнат и производи кои можат да се полнат, а чијашто внатрешна длабочина, измерена од најниската точка до хоризонталната рамнина што минува низ горниот раб, не надминува 25 mm	0,8 mg/dm ²	0,07 mg/dm ²
— Категорија 2: Сите други производи кои може да се полнат	4,0 mg/l	0,3 mg/l
— Категорија 3: Садови за готвење; садови за пакување и чување со капацитет поголем од три литри	1,5 mg/l	0,1 mg/l

(5) Меѓутоа, кога керамичкиот производ не ги надминува горенаведените количества за повеќе од 50%, тој производ сепак се смета дека ги исполнува барањата од овој правилник доколку барем три други производи со иста форма, димензии, декорации и глазура се подложени на тест извршен според условите утврдени во Прилог 1 и Прилог 2 од овој правилник, а просечните количества на олово и/или кадмиум мигрирани од тие производи не ги надминуваат утврдените граници, при што ниту еден од тие производи не ги надминува тие граници за повеќе од 50%.

Член 5

(1) Керамичките производи кои не биле во контакт со храна, а се во фазата на промет, вклучувајќи ја и малопродажбата, треба да бидат придружени со изјава за усогласеност во согласност со Правилникот за општи барања за материјалите и производите што доаѓаат во контакт со храната, дадена во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник или со образецот за изјава за усогласеност даден во Прилог 3 од Правилникот за општи барања за материјалите и производите што доаѓаат во контакт со храната, при што во делот за изјавата ќе се наведе и исполнувањето на барањата од овој правилник.

(2) На барање на Агенцијата за храна и ветеринарство, производителот или увозникот во Република Македонија треба да ја обезбеди потребната документација за докажување на усогласеноста на керамичките производи со дозволените вредности за миграција на олово и кадмиум утврдени во член 4, став (4) од овој правилник. Документацијата ги содржи резултатите од направените анализи, условите за тестирање и името и адресата на лабораторијата која го спровела тестирањето.

Член 6

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 16-4507/3
3 октомври 2012 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог 1

ОСНОВНИ ПРАВИЛА ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА МИГРАЦИЈАТА НА ОЛОВО И КАДМИУМ

1. Тест - течност („симулант“)

4% (v/v) оцетна киселина во свежо подготвен воден раствор.

2. Тест-услови

2.1. Тестот се изведува на температура од 22 ± 2 °C за времетраење од $24 \pm 0,5$ часа.

2.2. Кога треба да се одреди миграцијата на олово, мострата се покрива со соодветно заштитно средство и се изложува на вообичаените светлосни услови во лабораторијата.

Кога треба да се одреди миграцијата на кадмиум или на олово и кадмиум, мострата се покрива за да се обезбеди површината која треба да се тестира да остане во целосна темнина.

3. Полнење

3.1. Мостри кои може да се полнат

Производот се полни со 4 % (v/v) раствор на оцетна киселина до ниво не поголемо од 1 mm од точката на претекување; оддалеченоста се мери од горниот раб на мострата.

Мострите со рамен или благо накосен раб треба така да се наполнат што растојанието меѓу површината на течноста и точката на претекување да не е поголемо од 6 mm, измерено долж косиот раб.

3.2. Мостри кои не може да се полнат

Површината на мострата која не е наменета да дојде во контакт со прехранбените производи прво се покрива со адекватен заштитен слој отпорен на дејството на 4 % (v/v) раствор на оцетна киселина. Мострата потоа се потопува во сад кој содржи одреден волумен на раствор на оцетна киселина на тој начин што површината која треба да дојде во допир со храната е целосно покриена со течноста за тестирање.

4. Определување на површинскиот дел

Површинскиот дел на производите од категоријата 1 е еднаков на површинскиот дел на менискусот оформен од слободната течна површина добиена преку почитување на условите за полнење, пропишани во делот 3, погоре.

Прилог 2

МЕТОДИ НА АНАЛИЗА ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА МИГРАЦИЈА НА ОЛОВО И КАДМИУМ

1. Предмет и поле на примена

Методот овозможува да се утврди конкретната миграција на олово и/или кадмиум.

2. Начело

Одредувањето на конкретната миграција на олово и/или кадмиум се прави со инструментален метод на анализа кој ги исполнува критериумите за извршување наведени во точка 4.

3. Реагенси

— Сите реагенси треба да бидат со аналитички квалитет, освен ако не е поинаку предвидено.

— Кога се врши упатување на вода, тоа секогаш значи дестилирана вода или вода со еднаков квалитет.

3.1. 4 % (v/v) оцетна киселина, во воден раствор

Се додава 40 ml глацијална оцетна киселина во вода за да достигне до 1000 ml.

3.2. Матичен раствор

Се подготвува матичен раствор кој содржи 1000 mg/l олово и минимум 500 mg/l кадмиум, одделно, во 4% раствор на оцетна киселина, како што е наведено во точка 3.1.

4. Критериуми за извршување во инструментален метод за анализа

4.1. Границата за откривање на олово и кадмиум треба да биде еднаква или помала од:

— 0,1 mg/l за олово,

— 0,01 mg/l за кадмиум.

Границата на откривање се дефинира како концентрација на елементот во 4 % раствор на оцетна киселина, како што е наведено во точка 3.1, која дава сигнал што е двапати посилен од основниот звук на инструментот.

4.2. Границата на квантификација за олово и кадмиум треба да биде еднаква или помала од:

— 0,2 mg/l за олово,

— 0,02 mg/l за кадмиум.

4.3. *Обновување.* Обновувањето на олово и кадмиум додадени на 4 % раствор на оцетна киселина, како што е наведено во точка 3.1, треба да е помеѓу 80 и 120% од додаденото количество.

4.4. *Специфичност.* Користениот инструментален метод за анализа не треба да е под влијание на матрица и спектар.

5. **Метод**

5.1. *Подготовка на примерокот*

Примерокот треба да биде чист и да не е замастен или загаден со друга супстанција која би можела да влијае на тестот.

Примерокот се мие во раствор кој содржи детергент за домаќинство, на температура од околу 40 °С. Примерокот најпрво се промива со вода од чешма, а потоа со дестилирана вода или вода со еднаков квалитет. Потоа се цеди и се суши за да не останат дамки. Површината која ќе се тестира не треба да се користи откако ќе се исчисти.

5.2. *Одредување на олово и/или кадмиум*

— Така подготвениот примерок се тестира под условите пропишани во Прилог I од овој правилник.

— Пред да се определи количеството на олово/кадмиум во растворот, содржината на примерокот се хомогенизира со помош на соодветен метод со кој се одбегнува губење на растворот или абразија на површината што се тестира.

— Се спроведува слепа проба на реагенсот употребен за секоја серија на одредување.

— Се врши одредување на олово и/или кадмиум според соодветни услови.

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ

Изјавата за усогласеност ги содржи следниве информации:

1. идентитетот и адресата на компанијата која го произведува готовиот керамички производ и на увозникот кој го увезува во Република Македонија ;
2. карактеристиките на керамичкиот производ;
3. датум на издавање на изјавата;
4. потврда дека керамичкиот производ ги исполнува соодветните барања од овој правилник и Правилникот за општи барања за материјалите и производите што доаѓаат во контакт со храната.

Пишаната изјава дава можност за лесна идентификација на стоката за која таа се издава и се обновува кога значајни промени во производството предизвикуваат промени во миграцијата на олово и кадмиум.